

החוק בארצות ערב

3

לקט של חוקים
וירדניים

קובץ נט'

בהוצאת
מסדית
ל"ס
תשל"ד 1974

תוכן העניינים

עמוד

1. חוק ההגנה האזרחית
מס' 12 לשנת 1959 1
2. צו הגנה מס' 1 משנת 1954 14
3. הודעה בדבר כפיפות המשטרה
וקציני הצבא 20
4. הוראות בדבר חנאי הקמת מקלטים 21

חוק ההגנה האזרחית (1)

אנו אל חוסיין הראשון מלך הממלכה הירדנית ההאשמית
בהתאם לסעיף (31) לחוקה,
ועל-פי החלטת הסינאט והפרלמנט
מאשרים את החוק הבא, ומצווים בהוצאתו והוספתו לחוקי הממלכה.

חוק ההגנה האזרחית

חוק מספר (12) משנת 1959

סעיף 1 - חוק זה ייקרא (חוק ההגנה האזרחית משנת 1959), וייכנס
לחוקו ביום פירוטו בעיתון הרשמי.

סעיף 2 - מטרה של הגנה אזרחית היא נקיטת צעדים הדרושים כדי להגן
על האזרחים ורכושם והגשת סיוע לניזוקים כתוצאה מפעולות
האויב, והבטחת מהלך התעבורה והתקשורת, וקיום סדר העבודה
והמשכיותה בשירותים הציבוריים, ושמירת דברי אומנות
ועתיקות, והגנת המיבנים, המפעלים, המיתקנים והמוסדות
שהם לטובת הכלל, או שהם בעלי צביון לאומי מסכנת פעולות
האויב.

המונח "שר" - פירושו בחוק זה (שר הפנים או בא כוחו
בכתב.

המלה "החלטה" - כוללת צו או קוראות.

סעיף 3 - יוקם משרד להגנה אזרחית שיהיה כפוף למיניסטרוֹן הפנים
שמתפקידו :-

(1) חוק זה פורטם בעיתון הרשמי מספר 1414 מיום 1.3.1959.

א - כל פעולות ההגנה האזרחית לרבות הכנסת מיתקנים מיוחדים לפעולות אלו, ניהולם וציודם בכלים ובמצרכים הדרושים ולימוד אמצעי ההגנה האזרחית החדשים והפצתם בין הציבור, והגשת ההמלצות הדרושות לפי צווי בעד נזקים הנגרמים על ידי פעולות האויב.

ב - נקיטת הצעדים הדרושים כדי לעמוד בפני אסונות כלליים, במקרים שיאושרו על ידי ראש השרים, ורשאי הוא מסיבה זו לבקש ישירות מכל מיניסטריון העמדת האנשים והמיצרכים והכלים הדרושים ולהשתמש בקבוצות להגנה אזרחית.

טעיף 4 - א - משרד ההגנה האזרחית יקיים בידו, ללא פיקוח את הסמכויות המפורטות בחוק זה ואת התפקידים הבאים :-

- 1 - הסדרת אמצעי ההתראה מהתקפות אוויר.
- 2 - הסדרת שיתוף פעולה הדדי בין הערים והכפרים בענייני הגנה אזרחית והקמת פלוגות אזרחיות שתחושנה לעזרת האיזורים הנפגעים.
- 3 - אירגון פעולות לגילוי פצצות שלא התפוצצות והסרתן.
- 4 - הגבלת התיאורה וכיבוי אורות על מנת למנוע נזקים העלולים לקרוא מהתקפות אוויר.
- 5 - איחסון חומרים מתלקחים, מיצרכים, כלים, תרופות וחומרי חיטוי הדרושים לפעולות הגנה אזרחית.
- 6 - יסוד קבוצות לגילוי קרינה אטומית וגאזים מרעילים וחידקים.
- 7 - הקמת חפירות ומקלטים ציבוריים והכנת מקלטים פרטיים למיבנים ולמיתקנים.
- 8 - הדרכת האזרחים על אמצעי ההגנה האזרחית ואימונם על כך בשיטות שונות.

ב - מנגנון ההגנה האזרחית מורכב מהמחלקות הבאות :-

- 1 - מחלקת הראשון וכוללת ההנהלה.
- 2 - מחלקת מניעת שריפות שמתפקידיה הקמת קבוצות להשגחה על שריפות ומלחמה בפצצות תבערה ושריפות קלות.
- 3 - מחלקת הצלה שמתפקידיה יסוד ואימוץ קבוצות להצלת אנשים ונכסים.
- 4 - מחלקת עזרה ראשונה שמתפקידיה הכנת בתי חולים שונים וכדומה מהמקומות אשר יוכשרו לקליטת נפגעים מהתקפות אוויר ומפעולות איבה אחרות, והקמת מרכזים לעזרה רפואית וחיטוי והכנת יחידות לעזרה רפואית וחיטוי, לשם העברת הנפגעים למרכזים אלו ולבתי חולים.
- 5 - מחלקת משגיחים על התקפות אוויר שמתפקידיה הדרכת הציבור ועזרתו.
- 6 - מחלקת עניינים סוציאליים שמתפקידיה הכנת תוכניות לפינוי איזורים ושכונות מסויימים מתושביהם ומתן מחסה להם וסיוע לנפגעים.
- 7 - מחלקת משטרה מיוחדת שמתפקידיה מתן סיוע לכווחות הבטחון הפנימי.
- 8 - מחלקה להסרת הריסות מרחובות וממעברים ציבוריים.
- 9 - מחלקת התעבורה שמתפקידיה הבטחת התעבורה בתוך הערים ומחוצה להן.
- 10 - כל מחלקה אחרת שחאשרה על ידי השר.

סעיף 5 - א - תורכב מועצה עליונה להגנה אזרחית משר הפנים בחור יושב ראש ומחברות מנהל הבטחון הכללי, מזכיר כללי לראשות השרים, סגני מיניסטרוץ הפנים, העבודות הציבוריות, התקשורות (טלגראף ודאר), העניינים

הסוציאליזם, הבריאות, האוצר, הכלכלה, החינוך והתרבות ונציג מראשות המטה הכללי ומנהל כללי להגנה האזרחית. מועצה זו תיקרא לישיבותיה בכל עת שיראה השר לנחוץ, לשם קביעת המדיניות הכללית של ההגנה האזרחית ולחוות דעה במה שיובא בפניה מההצעות הנוגעות לכך.

ב - המנין החוקי למועצה העליונה להגנה אזרחית יתהווה, בזמנים רגילים, על ידי התכנסות חמישה חברים, לרבות השר או הבא במקומו. במקרה חירום, כאשר נבצר מלערוך אסיפה, יתהווה מנין חוקי באם נכת השר או הבא במקומו ועוד שני חברים.

ג - מנהל הבטחון הכללי ייחשב, במקרה ונעדר השר, כסגן שלו ויפעיל את כל סמכויותיו, מלבד אם ייפה השר בכתב חבר אחר במקומו.

ד - המועצה רשאית להחליט על צירוף מומחים שתראה אותם לנחוצים לעזרתה מבלי שיהיה להם זכות הצבעה באישור החלטותיה.

ה - באם נמצא במיניסטריון אחד יותר מסגן אחד, ימנה השר הנוגע בדבר את אחד הסגנים לחברות המועצה.

ו - המנהל הכללי להגנה אזרחית רשאי להתקשר ישירות, לשם ביצוע תפקידיו, עם כל הרשויות האזרחיות או הצבאיות ולנקוט בעת הצורך בצעדים הדחופים שיראה אותם לנכון מבלי לפנות לשר או למועצה העליונה להגנה אזרחית.

סעיף 6 - המנהלה הכללית להגנה אזרחית תנוהל על ידי מנהל כללי שיהיה אחראי בפני שר הפנים על כל פעולות ההגנה האזרחית מבחינה טכנית, מינהלית וכספית ויטפל ישירות, במסגרת החוקים והתקנות, בביצוע כל הצווים, ההחלטות והוראות השר והמועצה העליונה להגנה אזרחית, ויפקח על מהלך העניינים בכל קצוות הממלכה.

סעיף 7 - השר רשאי להוציא צווים שיראה אותם לנכון בנוגע לצעדים שיינקטו על ידי ועדות ההגנה האזרחית, העיריות והמוסדות העממיים, כל אחד במסגרת סמכויותיו. במקומות שאין בהם מועצות עירוניות או כפריות, יבוצעו אותם צווים על ידי רשויות הממשלה הנוגעות בדבר או הנמצאות תחת פיקוחן.

סעיף 8 - השר רשאי להוציא צווים שיראה אותם מתאימים בנוגע לצעדים שחייבים לנקוט בהם בעלי מוסדות מיוחדות לחינוך ולחינוך גופני ולאסיפת אגודות בחי חולים, בתי קולנוע, בתי שעשועים, מקומות ציבוריים למסחר ותעשייה אשר זקוקים מבחינת אופי העבודה בהם או מבחינת שימושם להגנה מיוחדת.

סעיף 9 - מועצה עירונית וכפריות ומוסדות אחרים בשיתוף עם ועדות הגנה אזרחית הנוגעות בדבר, ולאור המלצות מנהל הכללי להגנה אזרחית, יכינו הצעות בנוגע לצעדים ולהליכים הנזכרים בסעיפים (7) ו-(8) על מנת להביאם בפני השר באמצעות מנהל הכללי להגנה אזרחית והשר רשאי להכניס בהן חידושים כפי שיראה לנכון ולאחר מכן תהיה ברי תוקף.

סעיף 10 - בכפופות להוראות סעיף (11) ו-(12), תישא הממשלה בהוצאות הצעדים וההליכים הדרושים לפעולות ההגנה האזרחית.

סעיף 11 - המועצות העירוניות והכפריות תקצבנה באמצעות ועדות ההגנה האזרחית הקצבות שנתיים בכדי לאפשר להן לקיים את חלקן בביצוע ההגנה המוטלת עליהן. הקצבה זו תיקבע מדי שנה על פי החלטת השר ולאור המלצות ועדות ההגנה האזרחית והמלצת מנהל הכללי להגנה אזרחית, (כל אחד במסגרת סמכויותיו).

סעיף 12 - על בעלי המיבנים והנכסים דלא נידי הנזכרים בסעיף (8), לבצע במועדים שייקבעו להם ועל השבונם את עבודות הבנייה שיוטלו עליהם לפי צו השר, בתנאי שהוצאות אלו לא תעלינה על 3% מערך המיבנה או הנכס (ערך כזה ייקבע על ידי הכפלת הרנטה השנתית המשמשת כבסיס למס מיבנים וקרקעות בעשר); במקומות שלא הוטל מס כזה יילקחו בחשבון דמי השכירות שנקבעו בין הבעל לבין השוער כפול עשר.

סעיף 13 - באם אין בעלי המיבנים והנכסים או מחזיקיהם מבצעים את העבודות שהוטלו עליהם על פי הצווים הנזכרים בסעיף הקודם, תבוצענה אותם עבודות על חשבונם על-ידי הממשלה לפי דרישת השר, ותגבינה ההוצאות לפי השיטות בהן נגבות כספי הממשלה.

סעיף 14 - מותר להתנות ברשיונות הבניה המוצאים על פי כל חוק או תקנות הנוגעים לתכנון ובנין ערים שהמורשה יקיים את חובות ההגנה האזרחית וייעד מקומות מיוחדים הכשרים להיות בעת הצורך כמקלטים ציבוריים; הממשלה תישא בהוצאות הכנת מקלטים אלו ותפצה בעל המיבנה בכל ירידה בערך מיבנהו כתוצאה מביצוע את הנאמר לעיל. על בעלי ומחזיקי מיבנים אלו לפנות את המקומות המיועדים להיות מקלטים ציבוריים על ידי הפניית חשומת לבם בלבד, מטעם הרשויות המוסמכות; במידה ופוננו מקומות אלו ישלמו בעליהם פיצוי צודק לשוכר על בסיס דמי שכירות השנתיים אלא אם הוכיח המשכיר כי השוכר ידע ידיעה מלאה, בזמן עריכת חוזה השכירות, שהוא צפוי לפינוי המושכר, על פי פקודה משלטונות ההגנה האזרחית מסיבות הנוגעות לבטחון והגנת התושבים ונכסיהם.

סעיף 15 - המועצה העליונה להגנה תוציא הוראות על התנאים והמפרטים להקמת מקלטים ציבוריים וכדומה מפעולות ההגנה האזרחית הנזכרות בסעיף הקודם, הרשיון שיוצא על ידי הרשויות האחראיות יכלול פירוט של אותם תנאים ומפרטים.

סעיף 16 - הסעיפים (7-15) מתייחסים למיבנים, למוסדות, למיתקנים ולנכסים בעלי צביון ציבורי כגון בתי שעשועים, בתי-חרושת, מוסדות חינוך, בתי חולים וכדומה. המועצה העליונה להגנה אזרחית רשאית לקבוע תנאים שיבטיחו אמצעי הגנה (מקלטים פרטיים) לבתי מגורים על בסיס שטח כל בית ומספר דייריו, ועל השלטונות האחראיות לביצוע חוק או תקנות כלשהם הנוגעים לתכנון מיבנים לפרט אותם תנאים ברשיון שיוצא על ידן ואם נמנע בעל המיבנה מלבצע אותם התנאים, תבצע השלטונות הנזכרות על חשבונו על פי דרישת השר ותגבינה ממנו ההוצאות בדרכים שלפיהן נגבים כספי הממשלה.

מחזיקי בחי המגורים הקיימים כעת ישאו בהוצאות המקלטים הפרטיים על בסיס שני העקרונות הנזכרים, וזמיתה ונמנעו מכך, תבצע אותם רשות ההגנה האזרחית על חשבון הדייר, ותגבינה ממנו ההוצאות באותו אופן בו נגבים כספי הממשלה.

סעיף 17 - השר רשאי להוציא בעת הצורך צווים לחפיסת נכסים דלא נידי ומיבנים הדרושים לפעד מקלטים ציבוריים, בחי-הולים, מרכזים הדרושים לעזרה וטפול רפואיים וכל עניני ההגנה האזרחית האחרים ובעל הנכס יפוצה עבור כל נזקים שיוסכו באותו אופן המפורט בסעיף (24).

סעיף 18 - השר רשאי להרכיב קבוצות אזרחים מהגברים והנשים מבין פקידי הממשלה ואחרים לאימונם על פעולות ההגנה האזרחית, בזמנם הפנוי, למטרת השתתפות בפעולות ההגנה האזרחית ועמידה בפני אסונות ציבוריים הנזכרים בחוק זה.

סעיף 19 - השר רשאי, על פי המלצות ועדות ההגנה האזרחית, להחליט בכל זמן שירצה, עריכת ניסויים ותמרונים בעניני הגנה אזרחית בכדי להיווכח מבשירות האמצעים הקשורים בה וכל אשר יימנע מביצוע הצעדים הנוגעים לניסויים ולתמרונים האמורים או יתנגד לביצועם או יסית על כך ייחשב שעבר עבירה הנוגדת להוראות חוק זה.

סעיף 20 - כאשר מוצאת החלטה מאת ראש השרים על אירוע אסון כללי, בהתאם לפיסקה (ב) לסעיף (3) לחוק זה רשאי השר:

א - להתקין חקנות לביצוע תוכנית ההגנה האזרחית ולקבוע באותן חקנות את העונשים שיוטלו על העבריינים, בתנאי שלא יעלה העונש על מאסר לחקופה של שלוש שנים וקנס שלא יעלה על חמש מאות דינר או אחד משני העונשים האלו וכדי להשיג מטרה זו, רשאי הוא לאחר התייעצות עם שרי המשפטים וההגנה להרכיב על פי צו מלכותי בחי-משפט צבאיים או אזרחיים מיוחדים על מנת לשפוט העבריינים במהירות האפשרית, בתנאי ששיפוט העברייין בכל המקרים יהיה במעצרו עד להוצאת פסק הדין פרט לנסיבות מיוחדות המחייבות את שיחרורו בערבות.

ב - יאסר על פקידים ציבוריים, רופאים, רוקחים, אחאים, אחיות, עובדי שירותים ומוסדות לטובת הכלל, עובדי תעשייה או מסחר במצרכי מזון ופועלי תובלה, לעזוב את מקומות עבודתם אלא על פי היתר בכתב ממשרד ההגנה האזרחית, השר רשאי לאסור נדידה על כל קבוצה אחרת שעבודתה דרושה לייצוב מהלך החיים ולהקלת החיים הרגילים.

סעיף 21 - יחואם הקשר בין רשויות ההגנה האזרחית לבין הכוחות המזוינים על פי צו שיוציא השר בהיוועצות עם שר ההגנה הכולל :-

א - חובות הכוחות המזוינים כלפי ההגנה האזרחית בזמנים רגילים.

ב - אופן הגשת סיוע הכוחות המזוינים לשלטונות ההגנה האזרחית, וזאת במקרים ההכרחיים הדחופים, במקרים חריגים ומסוכנים ודחופים וקביעת התפקידים שישולו על הכוחות המזוינים במקרים אלו.

ג - בסיס שיתוף פעולה בין שלטונות הצבאיים והאזרחיים לרבות הניהול, רשויות הבטחון וההגנה האזרחית בימי שלום ומלחמה.

סעיף 22 - לפקידים שישוגרו על ידי השר מבין פקידי מיניסטרוון הפנים וכדומה, יהיה מעמד של אנשי בטחון לשם ביצוע הוראות חוק זה והתקנות והצווים שיוצאו על פיו, ותהיה להם זכות כניסה בכל עת לכל מקום לשם ביצוע הצעדים הנזכרים בחוק זה או בתקנות או הצווים או ההוראות שיוצאו על פיו בכדי להיווכח מביצוע אותן הוראות ולרשום כל עבירה עליהן.

סעיף 23 - במקרים יוצאים מהכלל רשאי השר לנקוט בצעדים הנוספים הבאים לטובת מינהלת ההגנה האזרחית :-

א - תפיסת כל אמצעי התעבורה, כליהם, חילקי חילוף וכל מצרכיהם והגבלת מכירתם, העברתם ונדידת נהגיהם.

ב - תפיסת כל החומרים המתלקחים לסוגיהם השונים והגבלת השימוש בהם ואופן איחסונם.

ג - חיוב כל אדם בעל כושר ואשר לא נקרא לשירות צבאי להשתתף בשירותי ההגנה האזרחית ואם היה אותו אדם מבעלי המקצועות החופשיים עליו למסור את הכלים אשר בהם הוא עובד לשימוש שלטונות ההגנה האזרחית.

ד - שיגור פקיד ממשלתי כלשהוא על מנת לבצע שירות הקשור בהגנה אזרחית לתקופה הדרושה.

ה - חיוב כל מיניסטרונין או משרד ממשלתי אחר, עירייה או מוסד אזרחי כלשהוא בשיגור אחד מפקידיהם האחראים כדי לעבוד כקצין קישור בין משרדו לבין שלטונות ההגנה האזרחית על מנת לתאם את העבודה במהירות האפשרית.

ו - תפיסת מקורות המים והחשמל, מיטקניהם ומיצרכיהם וחיוב האחראים לניהול אותם מקורות והפקידים שלהם בני הולם באופן יעיל.

ז - תפיסת כל מיצרכי המזון וכל החומרים האחראים לסוגיהם השונים הנחשבים כנחוצים לייצוב מהלך החיים והקלת החיים הרגילים לתושבים והכוונות המזויינים והגבלת השימוש באותם חומרים ואופן איחסונם.

ח - הוצאת החלטות אחרות כלשהן אשר תצווה בהן מינהלת ההגנה האזרחית.

סעיף 24 - השר רשאי להרכיב ועדות שיש להן נסיון לעיון בבקשות פיצויים כתוצאה מהצעדים המפורטים בחוק זה. החלטות ועדות אלו תובאנה בפניו ולא תתקבלנה באופן סופי אלא לאחר אישורו.

סעיף 25 - בנוסף לתקציב השנתי של ההגנה האזרחית, על המיניסטריונים, המשרדים וכל המוסדות האחרים הנוגעים בדבר והנזכרים בסעיפים (7-13), לתקציב לאחר היוועצות עם שלטונות ההגנה האזרחית, בתקציביהם השנתיים ההקצבות הדרושות לשם ביצוע העבודות שהוטלו עליהם מטעם המועצה העליונה להגנה אזרחית, ורשאים המיניסטריונים והמוסדות הנוגעים בדבר להבטיח את הסכומים הדרושים למטרה זו על ידי העברה לתקציביהם.

במקרי חירום, וכשאין הקצבות בתקציב ההגנה באזרחית, תינתנה עדיפות לענייני הגנה אזרחית בהוצאות המיניסטריונים, משרדי הממשלה העיריות, המועצות הכפריות והמוסדות האזרחיים לסוגיהם השונים.

סעיף 26 - א - הפקידים הזמניים והמתנדבים הנמנים על אנשי ההגנה האזרחית ייחשבו כפקידי ממשלה במשך האימונים והפעולות, וכתוצאה מכך, תחולנה עליהם תקנות הפקידים מבחינת הריפוי והפיצוי במקרה וייפגעו בפגיעות פיזיות או שכליות, כתוצאה ישירה מעבודתם הנוגעת בהגנה האזרחית. מבחינת תקנותיהם הפנימיות יהיו כפופים לחוקים ולתקנות שלהם כפופים אנשי הבטחון הכללי.

ב - השר רשאי לפצות כל פרט מאנשי ההגנה האזרחית המתנדבים על בסיס הכנסתו היומית הרגילה במידה ועלתה תקופת שירותו על (24) שעות בכל פעם בה נקרא לשירות.

סעיף 27 - בכפיפות להוראות סעיף (35), יישאר הרכב ועדות ההגנה האזרחית בערים, בנפות ובנאחיות כפי שזכר בצו ההגנה מספר (1) משנת 1954 ותיקונו בצו הגנה אזרחית מספר (1) משנת 1955 ותיחשבנה אותן ועדות כאירגונים ומשרדים להגנה אזרחית המפעילות את סמכויותיהן. בפיקוח השר והמנהל הכללי להגנה אזרחית ועליהן מוטלת ארחיות ביצוע הוראות צוי ההגנה האמורים והוראות חוק זה וכל החלטה, תקנות או הוראות היוצאות על פיו ועל כן מוטל על נציגי המיניסטריונים, שלטונות הצבאיים, שלטונות

הבטחון הכללי, העיריות והמוסדות האזרחיים לשתף פעולה באופן הדוק עם כל שלטונות ההגנה האזרחית. בנוסף לכך ירכיב המוחאפצ'ון והממונים על המחוזות באיזוריהם ועדות להגנה אזרחית בכל כפר באופן שיבטיח יצוג החמולות, השבטים והמשפחות השונים בכדי להבטיח השיחוף האפשרי ביותר בין התושבים לבין שלטונות הממשלה בתנאי שאותן ועדות שבטיות או כפריות תהיינה כפופות למוחאפצ'ון או לממונה על המחוז או לממונה על הנפה (קאימקאס) או למנהל הנאמיה הנוגע בדבר.

סעיף 28 - כל ההחלטות והצעדים שיאושרו על ידי הוועדה העליונה להגנה אזרחית והוועדות האחרות להגנה אזרחית שנזכרו בצו ההגנה מספר (1) משנת 1954 כפי שחוקן בצו ההגנה מספר (1) משנת 1955 ייחשבו בר תוקף.

סעיף 29 - כל קבוצות כיבוי אשר הממשלתיים, העירוניים והאזרחיים בממלכה תהיינה כפופות לשר. כפיפות זו תכלול את אנשי כיבוי אש, מכונני רחיהם ציודם וכל צרכי מניעת שריפות.

סעיף 30 - כאשר מחגלעים חילוקי דעות ביחס לביצוע צעדים כלשהם, בהתאם להוראות חוק זה או כל תקנות, צו או הוראה היוצאים על פיו, ירכיב שר הפנים ועדת מומחים לשם עיון בנושאי המחלוקת ולאחר אישור החלטת הוועדה מטעמו תהיה החלטה סופית.

סעיף 31 - א - במקרים מיוחדים, רשאי השר להסתפק בפירסום בדרכים האדמיניסטרטיביות מבלי לפרסם בעיתון הרשמי כל צו או הוראות שיוצאים הוא או הבא במקומו או המועצה העליונה להגנה אזרחית או המנהל הכללי להגנה אזרחית או כל ועדת הגנה אזרחית ופירסום באופן כזה ייחשב בר תוקף כאילו פורסם בעיתון הרשמי בתנאי שאותן החלטות והוראות יאושרו על ידי הרשות המוסמכת.

ב - עותק מכל צו הגנה יישלח ללשכת ראשות השרים לידיעה
ותיוק בתיק מיוחד בחנאי שכל הצויים וההוראות האלו
יפורסמו בעיתון הרשמי כאשר מתאפשר הדבר.

סעיף 32 - השר רשאי לתקן או לבטל כל החלטה שאושרה מטעם ועדה
כלשהיא מועדות ההגנה האזרחית.

סעיף 33 - במקרה חירום, רשאי המוצעה העליונה להגנה אזרחית
להורות בקניית חומרים וכלים בדרך מיכרז בכל ערך שהוא
מבלי להיות כפופה לתקנות הכספים או המיצרכים.

סעיף 34 - העובר על הוראה כלשהיא מהוראות חוק זה וכל תקנות,
צו או הוראות היוצאים על פיו יהיה צפוי לקנס שלא יעלה
על חמש מאות דינר או למאסר לתקופה שלא תעלה על שלוש
שנים או לשני העונשים יחד.

סעיף 35 - סעיף (2) לצו הגנה מספר (1) משנת 1954 יהיה בטל.

סעיף 36 - ראש השרים והשרים כל אחד בתחום סמכויותיו אחראים
לביצוע הוראות חוק זה.

(אל חוסיין בן טלאל)

7/2/1959

שר הפנים
פלאח אלמדאחה

שר ההגנה
אחמד אלטראונה

שר הכלכלה הלאומי ושר האוצר
סמעאן דאוד

ראש השרים ושר החוץ
סמיר אל - רפאעי

שר הבריאות
ג'מיל אלתונצ'י

שר המדינה לעניני ראשות
השרים ושר החינוך
והתרבות בפועל
ריאד אל - מופלח

שר החקלאות
עאקף אלפאיז

שר העבודות הציבוריות
סלים אל - בוכית

שר הפיתוח והבנייה
עבדאללה אלפיאץ

שר המשפטים
מוחמד עלי אלג'עברי

שר התעבורה
סאמי ג'ואדה

שר הענינים הסוציאליים
ראשד אלנמר

צו הגנה (1)

מספר (1) משנת 1954

בהסתמך על הסמכות המאצלת לי בצו הגנה מספר (3) משנת 1953 אני מצווה כדלהלן :-

1 - תורכבנה בממלכה הירדנית ההאשמית ועדות הגנה אזרחיות שמחפיקידיהן הגנה והגשת עזרה רפואית :-

א - שמירה על בטחון הנפש.

ב - שמירה על הבטחון הנכסים.

ג - הגשת סיוע לתושבים.

(2)₂

3 (3) - ועדת ההגנה האזרחית תורכב בעיר הבירה ובמחוז עמאן מ :-

(1) צו זה פורסם בנספח מספר (1) לעיתון הרשמי מספר 1176 מיום 23/3/1954.

(2) סעיף זה בוטל לפי סעיף (35) לחוק ההגנה האזרחית מספר (12) משנת 1959 שפורסם בדף (583) מקובץ חוקים ותקנות אלו. הערה: אנו מפרסמים צו הגנה זה בהסתמך על מה שצויין בסעיף (27) לחוק ההגנה האזרחית מספר (12) משנת 1959 שפורסם בדף (583) מקובץ חוקים ותקנות אלו.

(3) שני סעיפים אלו תוקנו בהתאם לתקנות הגנה מספר (1) משנת 1955 שפורסמו בנספח מספר (1) לעיתון הרשמי מספר 1211 מיום 8/2/1955.

- 1 - מוחאפץ עיר הבירה (יושב ראש).
- 2 - ראש עיריית הכירה (חבר).
- 3 - נציג ממיניסטריון הכריאות (חבר).
- 4 - מפקד המשטרה (או בא כוחו) (חבר).
- 5 - ראש לשכת המסחר (חבר).
- 6 - נציג ממיניסטריון התעבורה (העבודות הציבוריות) (חבר).
- 7 - נציג ממיניסטריון התקשורת (טלגראף ודאר) (חבר).
- 8 - נציג ממיניסטריון הענינים הסוציאליים (חבר).
- 9 - נציג ממיניסטריון החינוך (חבר).
- 10 - מהנדס מעיריית הבירה - (חבר).
- 11 - נציג מחברת החשמל - (חבר).
- 12 - ראש אגודת בעל המכונות והנהגים (או בא כוחו) - (חבר).
- 13 - ראש אגודת הסחר האדום הירדני (או בא כוחו) - (חבר).

4 - ועדות הגנה אזרחית במחוזות ובנפות תורכבנה באופן הבא, כל אחד בתחום סמכויותיו.

1 - הממונה על המחוז או הממונה על הנפה (אלקאים מקאם) - יושב ראש.

(4) שני סעיפים אלו חוקנות על פי תקנות ההגנה מספר (1) משנת 1955 שפורסמו בנספח מספר (1) לעיתון הרישמי מספר 1211 מיום 8.7.1955.

2 - מפקד האיזור או בא כחו - (חבר).

3 - ראש העירייה - (חבר).

4 - נציג אחד מכל משרד ממשלתי קיים - (חברים).

5 - ראש אגודת בעלי המכוניות והנהגים או בא כחו - (חבר).

6 - נציג מחברת החשמל במקום הימצאה - (חבר).

7 - נציג מאגודת הסהר האדום הירדני - (חבר).

5⁽¹⁾ - ועדות ההגנה תורכבנה בנואחי מ:-

1 - מנהל הנאחיה - (יושב ראש).

2 - ראש העירייה (או ראש המועצה המקומית או הכפרית) - (חבר).

3 - נציגים מכל המיניסטריונים, המשטרה ומשמר הגבול, לשכות המסחר ואגודת בעלי המכוניות והנהגים (באם נמצאו) - (חברים).

4 - נציג מאגודת הסהר האדום הירדני - (חבר).

6 - מוסדות ההגנה האזרחית בעיר הבירה, במחוזות, בנפות ובנואחי ירכיבו מחלקות להגנה אזרחית בהתאם להדרכת משרד הכללי להגנה אזרחית. כדלקמן :-

1 - מחלקת הראשות הכוללת מינהלה, תקשורת ומודיעין.

2 - מחלקת מניעת שריפות.

3 - מחלקת הצלה.

4 - מחלקת עזרה רפואית ראשונה לרבות מכוניות עזרה רפואית.

5 - מחלקת המפקחים.

6 - מחלקת הענינים הסוציאליים.

(1) סעיף זה תוקן בהתאם לתקנות הגנה מספר (1) משנת 1955 שפורסמו
בנספח מספר (1) מהעיתון הרישמי מספר 1211 מיום 8.2.1955.

7 - מחלקת הנוטרים הפרטיים.

8 - כל מחלקה אחרת שיוחלט עליה מטעם ראש השרים מזמן לזמן.

7 - מחלקות ההגנה האזרחית תקבלנה את הפקודות ואת ההוראות מראשי ועדות ההגנה האזרחית כל אחת באיזורה.

8 - נציגי כל המיניסטריונים ישתפו פעולה הדוק עם ראשי ההגנה האזרחית.

9 - מפקד משטרת עיר הבירה ומפקדי האיזורים והגזרות בשיחוף עם ראש ועדות ההגנה האזרחית יקיימו אימון של גברים על פעולות המשטרה (לרבות פעולות משרד התנועה והפיקוח).

10- על ראש כל ועדה להזמין מזמן לזמן (או כפי שהדבר יהיה נחוץ) את הוועדה לאסיפה וקבלת החלטות הדרושות, המניין החוקי לוועדות עיר הבירה, המחוזות, הנפות והנאחאי יושלם במקרים מיוחדים על ידי נוכחות שלוש חברים לאסיפה (ביניהם היושב ראש); במקרה חירום יושלם המניין החוקי בנוכחות ראש הוועדה וכל חבר אחר במידה ונבצר משאר החברים, מסיבות שאין שליטה עליהן, להיות נוכח.

11- כל ועדה מוועדות ההגנה האזרחית תנהל ספר מיוחד לכל החלטותיה, בין שאותן החלטות נחקלו במקרים רגילים ובין במקרים יוצאים מהכלל בנוסף לספרים שינוהלו בהתאם להוראות מנהל הכללי להגנה אזרחית.

12- למנהל הכללי להגנה אזרחית הזכות להופיע בכל אסיפה מאסיפות כל ועדות ההגנה האזרחית בממלכה ולהתקשר בכל המיניסטריונים, משרדי הממשלה האחרים והעיריות לשם אירגון ההגנה האזרחית.

13- קציני ההגנה האזרחית בעיר הבירה, במחוזות, בנפות ובנאחאי ייחשבו כחברים בכל הוועדות כל אחד בתחום סמכויותיו.

14 - הוועדות בעיר הבירה, במחוזות, בנפות ובנואחי, כל אחת בתחום סמכויותיה, תנקוטנה בצעדים הדרושים לשם הקמת מקלטים ציבוריים ועידוד התושבים להקמת מקלטים פרטיים, ככל האפשר, ועד שיושלם הדבר חייב מחזיק כל נכס להרשות, על-פי דרישת ראש הוועדה הנוגעת בדבר, השימוש בנכס או כל חלק ממנו על ידי התושבים בחור מקלט בפני החקפות אוויר, ועל בעל הנכס להקל בנקיטת כל הצעדים על מנת להכין אותו נכס למטרה האמורה, לכל אדם שהורשה בכתב מטעם ראש הוועדה המוסמכת הזכות להיכנס אל הנכסים האמורים ולבדקם בכדי להיווכח האם הם מתאימים לשימוש למטרה הנזכרת לעיל.

15 - אם ניזוק מיבנה כלשהוא הגובל לכל רחוב או מקום ציבורי אחר או השוכן על ידו, כתוצאה מפעולות האויב, ליושב הראש הוועדה המוסמכת הזכות להקים מחיצה מול המיבנה הניזוק.

16 - האחראיות לביצוע כל הצווים הרשמיים הנוגעים לבטחון התושבים ונכסיהם, (לרבות התראות על סכנה, כיבוי אורות וארגון מהלך התנועה והפיקוח) יוטלו על קציני המשטרה ומשמר הגבול, כל אחד בתחום איזורו ובמקרה חירום רשאי כל פרט מאנשי הכוחות המזוינים, לרבות המשטרה, משמר הגבול ואנשי ציבור האחראים לשמירה לכבות או להסתיר כל אור שלא כובה או שלא הוסתר בהתאם לצו, וכדי לבצע מטרה זו רשאי הוא להיכנס לכל נכס ולעצור כל רכב ולעשות כל פעולה דרושה אחרת.

17 - הוועדות המקומיות להגנה אזרחית הבטחנה (כל אחת בתחום סמכויותיה) - אמצעי תחבורה הדרושים לאנשי כל מחלקות ההגנה האזרחית; אותן ועדות זכאיות להסתייע בזמני חירום באמצעי התחבורה האזרחית הנמצאים בתחומה: -

א - המוצא פצצה, קלע, רסיס כלשהם מכל סוג שהוא ויש לו סיבה סבירה להניח שהם נזרקו ממשוט כלשהוא של האויב או שנפלו או נפרדו ממנו או שהוא נשא אותם והיו חלק ממנו, חייב להודיע מיד למרכז הצבאי הקרוב ביותר או לכל שוטר או פרט מאנשי ההגנה האזרחית וחייב לשמור עליהם עד למסירתם לרשויות המוסמכות ובנקיטת כל צעדי המנע כדי לקדם נזקים העלולים לנבוע מהתפוצצות או פיצוץ אותם קלעים או פצצות ואם נמצאו אחד מהחומרים הנזכרים

במקום שבו ירד המטוס האמור או שבריו, אסור לשם אדם
לשנות את מקומם או להעבירם או לפגוע בהם באופן אחר בלי
הרשאה מהרשויות המוסמכות.

ב - המוצא תעודה, תוכנית או מפות רשמיות, עליו להודיע מיד
למרכז הצבאי או המשטרתי או לכל פרט מאנשי ההגנה האזרחית
הקרובים ביותר ולמסור לו נגד קבלה ועל המקבל למסור אותה
תעודה תוכנית או מפה לרשויות המוסמכות גם נגד קבלה.

18 - צו זה מבטל את הוראות ההגנה האזרחית מיום 4.4.1953 שפורסמו
בדף (205) - נספח מספר (2) לעיתון הרישמי מספר 1139 וכל
תקנות אחרות הנוגדות לצו זה.

שר ההגנה
פאוזי אל מולקי

17/3/1954

הודעה מראש המפקחים (1)

בענין כפיפות המשטרה וקציני הצבא

בכדי למנוע חילוקי דעות העלולים להתגלע בין המושלים האדמיניסטרטיביים לביים מפקדי האיזורים מבחינת הקשרים הקיימים ביניהם, החלטתי ביחד עם הוד מעלתו מפקד הצבא לאשר את הסעיפים הבאים בתור הוראות שיש להיכפף אליהן :-

1 - המושלים האדמיניסטרטיביים אחראים לפי החוק על הבטחון הציבורי, ומפקדי האיזורים ייחשבו כיועצים להם בענינים הנוגעים לאיזורים. המפקדים אחרים בפני מפקד הצבא הערבי על הסדר, הקשר הצבאי, ואימוני והדרכת הקצינים והחיילים האצילים באיזור.

2 - באם קורא לפעמים שאין מפקד האיזור מסכים לצווים הניתנים לו מטעם המושל האדמיניסטרטיבי, עליו להודיע למושל על סיבת או הסכמתו, ואם עמד המושל על הציות, יהא על מפקד האיזור לבצעם ועל המושל האדמיניסטרטיבי להוציא את כל אותם הצווים בכתב, וכאשר שולח מפקד האיזור עותק מצווים אלה למפקד הצבא הערבי עם פירוט סיבות סירובות, עליו לציית לצווים בהתחלה ועל מפקד הצבא הערבי להגיש דוח זה להוד מעלתו ראש המפקחים עם הערותיו.

מפקדי האיזורים ומשמר הגבול קיבלו הוראות אלו מהרשות הצבאית שאליה הם עפופים והנני מבקש שחיינה תמיד נגד עיניהם בכל צעדיהם הנוגעים לתפקידי הבטחון הציבורי.

ראש המפקחים

17/6/1926

(1) הודעה זו פורסמה בעיתון הרשמי מספר 162 מיום 1/8/1927

הוראות בדבר חנאי הקמת מקלטים
ציבוריים ופרטיים לשנת 1961
הוצאו על ידי מועצת ההגנה האזרחית העליונה
בהתאם לסעיף (15) לחוק ההגנה האזרחית מספר
12 משנת 1959

המקלטים יחולקו לשני סוגים: מקלטים ציבוריים ומקלטים פרטיים
ותנאיהם יהיו כדלקמן:-

סעיף 1 - על כל מי שמקים מיבנה חדש ששטחו אינו פחות מ-75 מטרים
מרובעים להקים מקלט פרטי לאותו מיבנה לפי התנאים
דלקמן:-

א - המקלט יוקם בתחום נכס בעל המיבנה, ויהא במרחק מקירות
המיבנה באורך שאינו פחות ממחצית גובה הקירות של
המיבנה העומד להקמה.

ב - מידות המקלט יהיו לא פחות משני מטרים רוחב, שני
מטרים וחצי אורך ושני מטרים גובה ובכל המקרים חייב
נפח המקלט להיות יחסי לנפח המיבנה ומספר דייריו.

ג - הקירות יוקמו מביטון כבוש ובעובי שלא יפחת מחמישים
סנטימטרים.

ד - הגג ייבנה מביטון מזויין שעוביו לא יפחת מעשרים
וחמישה סנטימטרים ועוביו יוגדל באופן יחסי לנפחו
ותוסף עליו שכבת חול שעוביה לא תיפחת מארבעים
סנטימטרים.

ה - יותקנו שתי דלתות האחת לכניסה והשניה ליציאה.

ו - יותקנו מדרגות כדי להגיע לקרקעית המקלט בצורת
זוית מאונכת.

ז - גובה גג המקלט לא יעלה על המפלס הטבעי של הקרקע יותר משבעים סנטימטרים.

ח - יש לטייח את קירות המקלט ולצקת את רצפתו ויש להתקין ברז למים בפנים המקלט.

סעיף 2 - א - המקים מיבנה ששטחו אינו פחות משבעים וחמישים מטרים מרובעים חייב להקים תעלות באחד הצורות המפורשים, לפי מונח הנדסי, באותו (ע) ו-(א).

ב - רוחב התעלות לא יפחת משישים סנטימטרים ועומקן לא יפחת ממטר אחד.

ג - יש לכסות את פי התעלות בלוחות פח עבה עקלקל ויש לכסות את הלוחות האלו בחול.

ד - אורך התעלות יהיה באופן יחסי למספר הדיירים.

סעיף 3 - אפשר להסתפק במקום המקלט הנדרש בסעיף (1) במרחף בתחום המיבנה בתנאי שימלא אחרי התנאים הנזכרים בסעיף (1) פיסקות (ב), (ג), (ה) ו-(ח).

סעיף 4 - מקלטים ציבוריים :-

א - המקלטים הציבוריים יוקמו על ידי מינהלת ההגנה הכללית על פי האפשרויות הכספיות, ובמשך כל השנים, לאור ההקצבות שיוקצבו למטרה זו מדי שנה.

ב - המקלטים הציבוריים יוקמו כרגיל בהקצבות הציבוריות הצטרפות בתושבים בהקצבות הציבוריים ובמינהרות שתיועדנה למטרה זו לאחר שיאוותרו על ידי מינהלת הנדסת ההגנה האזרחית ויש לבצרם באופן יחסי לקיום מספר גדול של אנשים בפנים המקלט ויוחקנו כסאות מבטון ושירותים תברואיים וציוד הנדרש כדי לאחסן

מזון ורפואות ולהושיט עזרה רפואית וכלים אחרים
הדרושים להריסה ולמילוי ויסופק למקלטים אלו ככל
האפשר ולפי היכולת בטלפונים לשם הבטחת תנועת
התחבורה בינם לבין המרכז הראשי להגנה אזרחית.

ג - מינהלת ההגנה האזרחית רשאית להפוך את קומת הקרקע
של מיבנים רבי קומות למקלט ציבורי לעוברים ושבים
לאחר הכנסת השינויים הדרושים וזאת בזמן התקפות
אוויר ויוסף לקומות אלו שנבחרו להיות מקלטים
ציבוריים אותם סידורים והתקנות שנזכרו בפסקה (ב)
מסעיף זה ויש לשים יד על קומות אלו על ידי מינהלת
ההגנה האזרחית עפ"י הסמכויות המואצלות לה בהתאם
לסעיף (31) לחוק ההגנה האזרחית ובהתאם לצווים בכתב
שתוציא וחשלה לבעל בו לחדרוש פינוי הקומה שמתכוונים
להפסה.

סעיף 5 - העובר על הוראות אלו יהיה צפוי לעונשים הנזכרים בסעיף
(34) לחוק ההגנה האזרחית מספר (12) משנת 1959.

טופס מס' (2)

ימולא ב - 3 עותקים

רשיון קניית תרופות חקלאיות רעילות

הממלכה הירדנית
מיניסטריון החקלאות

מס'.....

תאריך..... המדור להגנת הצומח

ניתן בזה רשיון למר.....איכר בכפר.....
בנפת.....לקנות כמות.....של תרופות.

חתימת הקונה חתימת הפקיד הממונה

במגור להגנת הצומח

אני, החת"מ.....מכפר.....נפת.....

מתחייב לנקוט בכל אמצעי הזהירות להגנת יציב הדירושים
בעת השימוש בתרופה זאת ולנהוג על פי הוראות המדור
להגנת הצומח שיינתנה לי בעניין זה.

חתימה

שר הבריאות

חתימה

שר החקלאות